

Súd: Správny súd v Banskej Bystrici
Spisová značka: 4S/36/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0824100627
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 05. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:SpSBB:2026:0824100627.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a členov senátu JUDr. Lukáša Kolibába a JUDr. Michaely Kútikovej v právnej veci žalobcov: 1/ A. B. C., nar.: XX.XX.XXXX, bytom D. E. F. XXXX/XX, XXX XX G., 2/ A. H. C., nar.: XX.XX.XXXX, bytom D. E. F. XXXX/XX, XXX XX G., obaja právne zastúpení: JUDr. Marian Holý, advokát, so sídlom Boženy Němcovej 1/A, 977 01 Brezno, proti žalovanému: Úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky, sekcia výstavby a vyvlastňovania, so sídlom Tomášikova 14366/64A, 831 04 Bratislava, za účasti ďalšieho účastníka konania: Slovenská správa ciest, Investičná výstavba a správa ciest Banská Bystrica, so sídlom Skuteckého 32, 974 23 Banská Bystrica, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia č. 02526/2024-5.2, 11655/2024/Be zo dňa 20. mája 2024 takto

rozhodol:

I. Žaloba sa z a m i e t a.

II. Účastníkom konania sa právo na náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor výstavby a bytovej politiky, oddelenie štátnej stavebnej správy, so sídlom Námestie Ľudovíta Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica (ďalej aj len „prvostupňový správny orgán“ alebo aj „vyvlastňovací orgán“) v poradí tretím rozhodnutím pod č. OU-BB-OVBP2-2024-001692 zo dňa 19.03.2024 rozhodol vo veci podaného návrhu na obmedzenie vlastníckeho práva k pozemkom v katastrálnom území G., navrhovateľa a investora stavby "I/66 Brezno - obchvat, II. Etapa, 1. úsek", SR - Slovenskej správy ciest, Dúbravská cesta 1152/3, 841 04 Bratislava, Investičná výstavba a správa ciest Banská Bystrica, Skuteckého 32, Banská Bystrica, na základe podkladov a vykonaného vyvlastňovacieho konania podľa § 7 - 11 zákona č. 282/2015 Z.z. o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj len „zákon o vyvlastňovaní“) tak, že podľa § 11 ods. 1 zákona o vyvlastňovaní návrh na obmedzenie vlastníckeho práva nehnuteľnosti dočasným záberom v prospech SR - správa ciest, Dúbravská cesta 1152/3, 841 04 Bratislava, IČO: 00 33 28 pre účely výstavby "I/66 Brezno obchvat, II. Etapa, 1. úsek" vo vlastníctve A. B. C. a manželky A. H. C., špecifikovaných vo výroku rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu, zamietol. Prvostupňový správny orgán rozhodol aj o námietkach A. B. C., ktoré zamietol.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia prvostupňový správny orgán popísal priebeh administratívneho konania. Po zistení skutkového stavu vzhľadom na veľké časové rozpätie od podania návrhu na obmedzenie vlastníckeho práva 12.04.2018 prvostupňový správny orgán považoval za potrebné ozrejmiť časový rozsah obmedzenia vlastníckeho práva a preto zvolal na deň 12.03.2024 ústne pojednávanie. Na ústnom pojednávaní vyvlastňovateľ uviedol, že na predmetnú stavbu bolo vydané rozhodnutie o predčasnom užívaní stavby a zároveň bol podaný návrh aj na jej kolaudáciu. Z

predložených podkladov mal prvostupňový správny orgán za preukázané, že stavba je stavebne dokončená, a je v predčasnom užívaní. Preto mal za to, že pominuli dôvody pre vydanie rozhodnutia o obmedzení vlastníckeho práva na určité časové obdobie. Uspokojenie nároku za obmedzenie vlastníckeho práva pozemkových nehnuteľností pri realizácii stavby je vecou dohody medzi vlastníkom stavby a vlastníkom pozemku, prípadne o tomto uspokojení môže rozhodnúť súd. Prvostupňový správny orgán na základe vykonaného konania o obmedzení vlastníckeho práva k pozemkom dočasným záberom dospel k záveru, že pominuli preukázateľne splnené zákonom stanovené podmienky pre podanie návrhu na obmedzenie vlastníckeho práva k pozemkom a vydanie rozhodnutia o dočasnom obmedzení vlastníckeho práva k pozemkom.

3. Na základe včas podaného odvolania žalobcu 1/ A. B. C. žalovaný Rozhodnutím č. 02526/2024-5.2 11655/2024/Be zo dňa 20.05.2024 rozhodol tak, že odvolanie žalobcu A. B. C. zamietol a potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu zo dňa 19.03.2024. Žalovaný sa stotožnil s právnym názorom prvostupňového správneho orgánu („vyvlastňovacieho orgánu“), že v danom prípade pominuli dôvody pre vydanie rozhodnutia o obmedzení vlastníckeho práva. Vyvlastňovací orgán zistil, že na stavbu bolo Okresným úradom, odborom cestnej dopravy a pozemných komunikácií vydané rozhodnutie zo dňa 28.09.2023, ktorým bola stavba daná do predčasného užívania. Zároveň vyvlastiteľ podal dňa 01.03.2024 návrh na vydanie kolaudačného rozhodnutia. Z uvedeného vyplýva, že stavba je dokončená, a predčasne sa užíva. Žalovaný mal za to, že postup ako aj napadnuté rozhodnutie vyvlastňovacieho orgánu zodpovedá právnej úprave obsiahnutej v zákone o vyvlastňovaní.

4. Včas podanou správnu žalobou sa žalobcovia domáhali zrušenia rozhodnutia žalovaného ako aj rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu a vrátenia veci na ďalšie konanie.

5. Žalobcovia namietali, že povolenie predčasného užívania stavby neznamená, že stavba je ukončená. Samotné podanie návrhu na vydanie kolaudačného rozhodnutia tiež nepreukazuje, že stavba bola ukončená. Z právneho hľadiska je stavba ukončená až dňom právoplatnosti rozhodnutia o jej kolaudácii. Do tohto momentu sa stále jedná o stavenisko. Uviedli, že požiadali, aby im bol pozemok odovzdaný protokolárne. Do podania žaloby nedošlo k protokolárnemu odovzdaniu pozemku ani k doručeniu oznámenia o ukončení dočasného záberu. Z tohto hľadiska dočasný záber ich pozemku teda stále trvá. Ak dočasné obmedzenie ich vlastníckeho práva trvá a stavba doposiaľ nie je ukončená vydaním kolaudačného rozhodnutia, nemohol ani odpadnúť dôvod na vydanie rozhodnutia o dočasnom obmedzení ich vlastníckeho práva. V ďalšom texte podanej správnej žaloby odcitovali žalobcovia jednotlivé ustanovenia správneho poriadku, majú za to, že napadnuté rozhodnutie žalovaného ako aj správneho orgánu prvého stupňa považujú za nezákonné, pretože vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu a súčasne bola vec vo svojej podstate nesprávne právne posúdená.

6. Žalovaný v písomnom vyjadrení k podanej správnej žalobe v úvode opísal priebeh administratívneho konania. Uviedol, že stavba je uskutočnená a na základe rozhodnutia o predčasnom užívaní sa užíva. Pominuli dôvody pre vydanie rozhodnutia o dočasnom obmedzení vlastníckeho práva žalobcov. Podľa jeho názoru z odcitovaných ustanovení zákona vyplýva, že predmetom kolaudácie môže byť len dokončená stavba, prípadne jej časť spôsobilá na samostatné užívanie, vo vzťahu, ku ktorej stavebný úrad skúma, či bola uskutočnená v súlade s platným stavebným povolením, a nie stavenisko (§ 43i stavebného zákona). Po ukončení všetkých prác a odovzdaní diela ma stavebník povinnosť dať návrh na vydanie kolaudačného rozhodnutia. K inštitútu vyvlastnenia poukázal žalovaný vo vyjadrení na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 19/09 zo dňa 26.01.2011, uverejnený v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod č. 235/2011, v ktorom bol podľa žalovaného vyslovený záväzný právny názor, že vyvlastnenie uskutočnené až po vydaní stavebného povolenia, respektíve kolaudačného rozhodnutia narúša podstatu práva na vlastníctvo a je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky. Z uvedeného nálezu Ústavného súdu vyplýva, že inštitút vyvlastnenia nie je možné ľubovoľne použiť v ktorejkoľvek fáze prípravy alebo realizácie stavby, ale iba v prípadoch vymedzených zákonom. Žalovaný má za to, že nie je možné vyvlastniť/obmedziť vlastnícke právo k pozemkom pod stavbami už realizovanými.

7. Správny súd nezistil dôvody pre nariadenie pojednávania podľa § 107 ods. 1 SSP, nakoľko žalobcovia ani žalovaný nepožadovali vo veci nariadiť pojednávanie. Správny súd preto rozhodnutie vo veci verejne vyhlásil postupom podľa § 107 ods. 2 v spojení s § 137 ods. 4 SSP dňa 21.05.2026. Oznámenie o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku bolo zverejnené na úradnej tabuli správneho súdu od 30.04.2026 do 22.05.2026.

8. Správny súd v Banskej Bystrici, ako vecne a miestne príslušný správny súd, preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného, jemu predchádzajúce rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, ako aj postup správnych orgánov v predmetnej veci, a to v rozsahu a z dôvodov uplatnených

v žalobe (§ 134 ods. 1 SSP), pričom dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná, preto žalobu zamietol podľa § 190 SSP.

9. Predmetom súdneho prieskumu bolo rozhodnutie žalovaného, ktorým bolo potvrdené prvostupňové rozhodnutie, ktorým bol podľa § 11 ods. 1 zákona o vyvlastňovaní návrh na obmedzenie vlastníckeho práva nehnuteľnosti dočasným záberom v prospech SR - správa ciest, Dúbravská cesta 1152/3, 841 04 Bratislava, IČO: 00 33 28 pre účely výstavby "I/66 Brezno obchvat, II. Etapa, 1. úsek" vo vlastníctve A. B. C. a manželky A. H. C., špecifikovaných vo výroku rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu, zamietnutý z dôvodu, že pominuli dôvody pre vydanie rozhodnutia o obmedzení vlastníckeho práva na určité časové obdobie.

10. Podľa § 1 zákona o vyvlastňovaní, tento zákon upravuje odňatie vlastníckeho práva, obmedzenie vlastníckeho práva k pozemku alebo ku stavbe, zriadenie, obmedzenie, zrušenie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu k pozemku alebo ku stavbe, obmedzenie, zrušenie práv tretích osôb k pozemku alebo ku stavbe, ak je to nevyhnutné pre uskutočnenie stavby alebo opatrenia v nevyhnutnej miere, vo verejnom záujme a na účel podľa osobitných zákonov a za primeranú náhradu.

11. Podľa § 2 ods. 1, 2 a 3 zákona o vyvlastňovaní, vyvlastnenie možno uskutočniť len

a) v nevyhnutnej miere,

b) vo verejnom záujme na účel ustanovený zákonom, pričom verejný záujem na vyvlastnení sa musí preukázať vo vyvlastňovacom konaní,

c) za primeranú náhradu, a

d) ak cieľ vyvlastnenia nemožno dosiahnuť dohodou alebo iným spôsobom.

(2) Vyvlastnenie musí byť v súlade s cieľmi a zámermi územného plánovania, ten sa preukazuje územným rozhodnutím, územným súhlasom alebo záväzným stanoviskom obce vo vyvlastňovacom konaní.

(3) Rozsah vyvlastnenia musí byť primeraný účelu, na ktorý sa vyvlastňuje. Nemožno rozhodnúť o prechode vlastníckeho práva tam, kde stačí jeho obmedzenie. Ak by obmedzenie vlastníckeho práva bolo pre vyvlastňovaného nepriaznivejšie ako jeho prechod, rozhodne sa o prechode vlastníckeho práva, ak to vyvlastňovaný uplatnil ako námietku najneskôr pri prerokovaní návrhu na ústnom pojednávaní, aj keď tento prechod nie je nevyhnutný na dosiahnutie účelu vyvlastnenia. Vyvlastňovaný je ten, proti koho majetku vyvlastnenie smeruje a je vlastníkom alebo spoluvlastníkom vyvlastňovaného pozemku alebo stavby alebo má k tomuto pozemku alebo k tejto stavbe právo zodpovedajúce vecnému bremenu.

12. Podľa § 11 ods. 1 zákona o vyvlastňovaní, ak sa vo vyvlastňovacom konaní preukáže, že nie sú splnené podmienky vyvlastnenia, vyvlastňovací orgán návrh zamietne. Vyvlastňovací orgán doručí rozhodnutie o zamietnutí návrhu príslušnému okresnému úradu na úseku katastra nehnuteľností do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti.

13. Podľa § 11 ods. 2 zákona o vyvlastňovaní, vyvlastňovaný alebo iná oprávnená osoba má voči vyvlastniteľovi pri zamietnutí návrhu nárok na náhradu škody a účelne vynaložených nákladov, ktoré jej vznikli v súvislosti s vyvlastňovacím konaním alebo v jeho dôsledku. Ak nedôjde k dohode medzi vyvlastňovaným a vyvlastniteľom o uspokojení týchto nárokov a ich výške, rozhodne súd.

14. Podľa § 13 ods. 1 zákona o vyvlastňovaní, ak sú splnené podmienky vyvlastnenia ustanovené týmto zákonom, vyvlastňovací orgán rozhodne samostatnými výrokmi o vyvlastnení práv k pozemku alebo ku stavbe a o náhrade za vyvlastnenie a o spôsobe jej úhrady.

15. Podľa § 13 ods. 2 zákona o vyvlastňovaní, výrokmi o vyvlastnení práv k pozemku alebo ku stavbe vyvlastňovací orgán

a) určí účel vyvlastnenia vo verejnom záujme,

b) rozhodne o

1. prechode vlastníckeho práva k pozemku alebo ku stavbe,

2. obmedzení vlastníckeho práva k pozemku alebo ku stavbe alebo

3. vzniku, obmedzení, alebo zániku práva zodpovedajúceho vecnému bremenu k pozemku alebo ku stavbe potrebného na uskutočnenie stavby, alebo opatrenia vo verejnom záujme; opatrením vo verejnom záujme je opatrenie vydané na účel ochrany života, zdravia, bezpečnosti štátu, životného prostredia, nerastného bohatstva, jaskýň, podzemných vôd, prírodných liečivých zdrojov, vodných tokov, kultúrneho dedičstva, ako aj dokončených alebo nedokončených stavieb vo verejnom záujme.

c) rozhodne o obmedzení alebo zániku práv tretích osôb, len ak by ďalší výkon týchto práv bránil alebo podstatne obmedzoval dosiahnutie účelu, na ktorý sa má vyvlastniť,

d) rozhodne o rozšírení predmetu vyvlastnenia, ak je to odôvodnené podľa § 2 ods. 4 až 7,

e) určí, v akej lehote a akým spôsobom je vyvlastniteľ povinný začať s užívaním pozemku alebo stavby na účel, na ktorý sa vyvlastnila,

- f) rozhodne o námietkach účastníkov vyvlastňovacieho konania týkajúcich sa vyvlastnenia, ak boli uplatnené,
- g) rozhodne o povinnosti nahradiť trovy konania.

16. Podľa čl. 20 ods. 4 Ústavy SR, vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu.

17. V správnej žalobe žalobcovia svoje podstatné námietky zhrnuli tak, že (i) rozhodnutie žalovaného ako aj správneho orgánu prvého stupňa sú nezákonné, že (ii) vychádzajú z nedostatočne zisteného skutkového stavu a že (iii) vec bola nesprávne právne posúdená. Žalobcovia majú za to, že stavba nebola ukončená vydaním kolaudačného rozhodnutia a teda, že nemohol odpadnúť dôvod na vydanie rozhodnutia o dočasnom obmedzení ich vlastníckeho práva. Namietali tiež, že pozemok im nepol odovzdaný protokolárne, hoci to požadovali.

18. Primárne sporným v danej veci bolo, či v čase rozhodovania prvostupňového správneho orgánu boli splnené podmienky na dočasné obmedzenie vlastníckeho práva k pozemkom vo vlastníctve žalobcov. Prvostupňový správny orgán mal za to, že pominuli dôvody pre vydanie rozhodnutia o dočasnom obmedzení vlastníckeho práva žalobcov, pretože mal preukázať, že stavba bola stavebne dokončená a bola daná do predčasného užívania, pričom bol podaný aj návrh na vydanie kolaudačného rozhodnutia. Naproti tomu žalobcovia zastávali názor, že stavba nie je dokončená a teda nemohol odpadnúť ani dôvod na vydanie rozhodnutia o dočasnom obmedzení ich vlastníckeho práva.

19. Správny súd na tomto mieste považuje za dôležité zopakovať priebeh administratívneho konania od podania návrhu až po v poradí tretie prvostupňové rozhodnutie.

20. Slovenská správa ciest Investičná výstavba a správa ciest Banská Bystrica, Skuteckého 32, Banská Bystrica, podala dňa 12.04.2018 na Okresný úrad Banská Bystrica, odbor výstavby a bytovej politiky návrh na obmedzenie vlastníckeho práva k pozemkom dočasným záberom, nachádzajúcich sa v katastrálnom území G., v prospech navrhovateľa ako investora stavby „I/66 Brezno — obchvat, II. Etapa, 1. úsek”.

21. Okresný úrad pod č. OU BB OVBP2-2018-015813:SD zo dňa 04.06.2018, vydal rozhodnutie, ktorým obmedzil vlastnícke právo pozemkových nehnuteľností dočasným záberom vlastníkov A. B. C. a manželky A. H. C.. Na základe podaného odvolania Ministerstvo dopravy a výstavby SR rozhodnutím č. 28154/2018/SV/804520 zo dňa 22.10.2018 rozhodnutie o obmedzení vlastníckeho práva potvrdilo. Toto rozhodnutie Ministerstva dopravy a výstavby bolo na základe podanej žaloby A. B. C. a manželky A. H. C., rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. 24S/179/2019-136 zo dňa 24.09.2020 zrušené a vec bola vrátená prvostupňovému orgánu na nové prejednanie a rozhodnutie. Dôvodom zrušenia rozhodnutia o obmedzení vlastníckeho práva pozemkových nehnuteľností dočasným záberom boli procesné pochybenia okresného úradu a nedostatky podaného návrhu navrhovateľa.

22. V ďalšom období prvostupňový správny orgán odstraňoval nedostatky podaného návrhu. Dňa 07.11.2022 navrhovateľ doplnil návrh na obmedzenie vlastníckeho práva pozemkových nehnuteľností dočasným záberom o aktuálny znalecký posudok č. 32/2022, vypracovaný znalcom v odbore stavebníctvo, odvetvie odhad hodnoty nehnuteľností A. G. I. a dôkaz o tom, že pokus o nadobudnutie práva k pozemku dohodou bol po vypracovaní nového znaleckého posudku bezvýsledný.

23. Okresný úrad oznámil listom 14.11.2022 konanie o obmedzení vlastníckeho práva pozemkových nehnuteľností dočasným záberom a nariadil na deň 17.01.2023 ústne prerokovanie doplneného návrhu. Ústneho konania sa osobne nezúčastnili obmedzovaní vlastníci. Dňa 17.01.2023 doručil na okresný úrad obmedzovaný vlastník A. B. C. „Námietky k obmedzeniu vlastníckeho práva s prílohami” a to „Doplnenie č. 1 Znaleckého posudku č. 250/2022” a 6 kópií uzavretých kúpnych zmlúv.

24. Vyvlastňovací orgán na ústnom konaní dňa 17.01.2023 zistil, že v Znaleckom posudku č. 32/2022 nie je stanovená všeobecná hodnota nájmu pozemku č. KN-E: 4081 vedeného na LV XXXX, celkovej výmery 3111 m², výmera dielu č. 255 podľa GP vo výmere 5 m², druh pozemku: orná pôda, preto vyzval navrhovateľa na doplnenie návrhu o znalecký posudok (doplnok) o všeobecnej hodnote nájmu pozemkov určených pre dočasný záber na obdobie troch rokov LV XXXX parc. č. KN-E: 4081 celkovej výmery 3111 m², výmera dielu č. 225 podľa GP vo výmere 5m², druh pozemku: orná pôda a o listinu, ktorou oboznámil obmedzovaných vlastníkov pozemku so znaleckým posudkom. Vyvlastňovací orgán konanie prerušil na dobu 60 dní odo dňa doručenia rozhodnutia o prerušení konania.

25. Vyvlastňovaciemu orgánu dňa 12.04.2023 navrhovateľ doručil znalecký posudok č. 08/2023 na parcelu KN-E: 4081, ktorý nedopatrením nebol zaradený v znaleckom posudku č. 32/2022, ktorý doručil aj obmedzovaným vlastníkom so žiadosťou o stanovisko. Pretože sa obmedzovaní vlastníci k doručenému Znaleckému posudku nevyjadrili, navrhovateľ požiadala o pokračovanie v konaní.

26. Okresný úrad listom zo dňa 18.04.2023 v zmysle ust. § 4 ods. 4 zákona o vyvlastňovaní požiada, znalca A. G. I., ktorý vypracoval pre navrhovateľa znalecký posudok č. 32/2022, aby v lehote 15 dní odo dňa doručenia žiadosti podal odborné písomné vyjadrenie pre účel posúdenia skutočností, ktoré sú dôležité na rozhodnutie o výške náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva pozemkových nehnuteľností dočasným záberom, z dôvodu písomných námietok obmedzovaného vlastníka A. B. C. zo dňa 17.01.2023 a príloh a to Doplnenie č. 1 Znaleckého posudku č. 250/2022, vypracovaného znalcom Ing. Mariánom Saksom a 6 kópií uzavretých kúpnych zmlúv. Dňa 11.05.2023 znalec A. G. I. doručil vyvlastňovaciemu orgánu odborné vyjadrenie č. 01/2023, znalecký úkon č. 17/2023 k znaleckému posudku č. 32/2022. Vyvlastňovací orgán listom zo dňa 15.05.2023 zaslal odborné vyjadrenie k znaleckému posudku obmedzovaným vlastníkom na vedomie a určil lehotu na vyjadrenie sa k jeho obsahu. Obmedzovaný vlastník A. B. C. doručil dňa 15.06.2023 vyvlastňovaciemu orgánu vyjadrenie k odbornému vyjadreniu č. 01/2023, znalecký úkon č. 17/2023 znalca A. I..

Obmedzovaní vlastníci sa vyjadrili k zaslanému odbornému vyjadreniu č. 01/2023, znalecký úkon č. 17/2023 znalca A. I. a k bodu č.4 rozšírenie predmetu nájmu/vyvlastnenia, k vyjadreniu znalca, že prejazd k pozemku KN-E 2085/2 je možný cez pozemky tretích osôb bez upravených práv prechodu a prejazdu. Podľa vyjadrenia obmedzovaných vlastníkov, toto konštatovanie nie je pravdivé, menšia (severná časť) o výmere 236m² mala byť staveniskom resp. zariadením staveniska, väčšia (južná) časť mala byť súčasťou staveniska a zariadením staveniska, pričom celá mala byť neprístupná.

27. Vyvlastňovací orgán vydal následne rozhodnutie o obmedzení vlastníckeho práva zo dňa 11.07.2023, ktoré bolo odvolacím orgánom Úradom pre územné plánovanie a výstavbu rozhodnutím o odvolaní zo dňa 13.11.2023 zrušené a vec bola vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie. Dôvodom zrušenia rozhodnutia bola skutočnosť, že okresný úrad neoboznámil účastníkov konania so znaleckým posudkom pred vydaním rozhodnutia, nesprávne určenie času obmedzenia, ktorý bol určený v čase od 08.09.2020 do 08.09.2021 a rozhodnutie vydané v roku 2023. Odvolací orgán uviedol, že okresný úrad je povinný zistiť skutočný stav veci a na základe neho buď dočasne obmedziť vlastnícke právo vyvlastňovaných v aktuálnej lehote alebo návrh v tejto časti zamietnuť.

28. Vyvlastňovací orgán z dôvodu veľkého časového rozpätia od podania návrhu na obmedzenie vlastníckeho práva (12.04.2018) považoval za potrebné ozrejmiť časový rozsah obmedzenia vlastníckeho práva a preto zvolal na deň 12.03.2024 ústne pojednávanie. Pred pojednávaním zaslal obmedzovaný námietky a ústneho pojednávania sa nezúčastnil. Na ústnom pojednávaní vyvlastiteľ uviedol, že na predmetnú stavbu bolo vydané rozhodnutie o predčasnom užívaní stavby a zároveň bol podaný návrh aj na jej kolaudáciu. Rozhodnutie o predčasnom užívaní stavby ako aj návrh na vydanie kolaudačného rozhodnutia tvoria súčasť zápisnice z ústneho pojednávania.

29. Z rozhodnutia Okresného úradu Banská Bystrica, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií č. OU-BB-OCDPK-2023/042668-004 zo dňa 28.09.2023 vyplýva, že týmto rozhodnutím bolo povolené časovo obmedzené užívanie stavby „I/66 Brezno – obchvat, II. Etapa, 1. úsek“, v rozsahu stavebných objektov špecifikovaných vo výroku rozhodnutia. V odôvodnení predmetného rozhodnutia bolo konštatované, že stavba je zrealizovaná podľa projektovej dokumentácie a je stavebne ukončená. Z návrhu na vydanie kolaudačného rozhodnutia zo dňa 27.02.2024 (doručeného stavebnému úradu - Okresnému úradu Banská Bystrica dňa 01.03.2024) vyplýva, že stavebné objekty boli zrealizované v zmysle stavebného povolenia č. OU-BB-OCDPK-2018/018867-01 zo dňa 03.08.2018, právoplatného dňa 14.09.2018.

30. Zo zákona o vyvlastnení jednoznačne vyplýva, že vyvlastniť/obmedziť vlastnícke právo možno len do budúcnosti, čo vyplýva z citovaného ustanovenia § 1 zákona o vyvlastňovaní ... ak je to nevyhnutné pre uskutočnenie stavby alebo opatrenia... Samotný zákon o vyvlastňovaní teda predpokladá, že k vydaniu rozhodnutia o obmedzení vlastníckeho práva dochádza ešte pred vydaním stavebného povolenia, nakoľko stavbu je možné uskutočniť iba na základe právoplatného stavebného povolenia. Ani Ústava nepozná vyvlastnenie/nútené obmedzenie vlastníckeho práva dodatočné. Pozná iba vyvlastnenie/nútené obmedzenie vlastníckeho práva za zákonom stanovených podmienok.

31. V tomto konkrétnom prípade nebolo pochyb o tom, že na predmetnú stavbu bolo vydané právoplatné stavebné povolenie a že stavba bola stavebne dokončená a bola daná do predčasného užívania a že ešte pred právoplatným rozhodnutím o dočasnom obmedzení vlastníckeho práva žalobcov bol už aj podaný návrh na vydanie kolaudačného rozhodnutia.

32. Ak stavba bola v čase ostatného rozhodovania o obmedzení vlastníckych práv žalobcov k predmetným nehnuteľnostiam bola stavebne dokončená podľa stavebného povolenia a bola daná do predčasného (dočasného) užívania preukázateľne odpadol dôvod obmedzenia vlastníckeho práva

žalobcov, neboli teda splnené podmienky obmedzenia vlastníckeho práva do budúcnosti, a teda bolo namieste aby vyvlastňovací orgán návrh na obmedzenie vlastníckeho práva zamietol.

33. V tejto súvislosti správny súd podotýka, že ak žalobcom v súvislosti s okupáciou predmetných nehnuteľností navrhovateľom, bez riadneho rozhodnutia o dočasnom obmedzení vlastníckeho práva, vznikla nejaká škoda, môžu si svoj nárok na náhradu škody uplatniť súdnou cestou (§ 11 ods. 2 zákona o vyvlastňovaní) ak medzi žalobcami a navrhovateľom obmedzenia vlastníckeho práva nedôjde k dohode.

34. Pokiaľ žalobcovia v žalobe namietali, že stavba nebola ešte dokončená, tak táto ich námietka nebola dôvodná, nakoľko iba stavebne dokončenú stavbu podľa stavebného povolenia je možné dať do predčasného (dočasného) užívania.

35. Žalobcovia tiež namietali, že im predmetné pozemky neboli odovzdané protokolárne tak, ako to požadovali. K tomu správny súd uvádza, že ani zo strany žalobcov nebolo tvrdené, že by oni boli protokolárne odovzdali predmetné pozemky. Nebol teda ani dôvod na spätné odovzдание cez protokol predmetných pozemkov im.

36. K všeobecným námietkam žalobcov, že žalobou napadnuté rozhodnutia sú nezákonné a že vychádzajú z nedostatočne zisteného skutkového stavu a súčasne že vec bola nesprávne správne posúdená, správny súd uvádza, že ide o všeobecné vymedzenie dôvodov nezákonnosti preskúmaných rozhodnutí bez konkrétnej právnej a skutkovej argumentácie. Správny súd nie je oprávnený pri tomto type správnych žalôb (všeobecná správna žaloba) všeobecne prednesené dôvody nezákonnosti preskúmaných rozhodnutí za žalobcov konkretizovať, ani dôvody nezákonnosti vyhľadávať. Takto predneseným žalobným námietkam preto pre ich všeobecnú a nekonkrétnu povahu nemožno priznať relevanciu.

37. Napriek uvedenému správny súd po preskúmaní žalobou napadnutého rozhodnutia, ako aj rozhodnutia prvostupňového orgánu verejnej správy, vrátane postupu, ktorý ich vydaniu predchádzal, dospel k záveru, že žiadna nosná žalobná námietka nebola dôvodná, pričom žalovaný a aj prvostupňový správny orgán v odôvodnení rozhodnutia reagoval na skutkové okolnosti prípadu, ako aj na právne posúdenie veci. Správne orgány uviedli, aké dôkazy boli vykonané, ako ich hodnotili, ako sa vyrovnali s námietkami účastníka vo vzťahu k skutkovým okolnostiam i právnomu posúdeniu. Odôvodnenie rozhodnutia žalovaného a prvostupňového správneho orgánu vytvoril dostatočný podklad, aby si správny súd na záveroch správneho orgánu vybudoval svoje úvahy o veci. Úvahy žalovaného a prvostupňového správneho orgánu sú racionálne, ucelené, koherentné a v súlade so zásadami logiky.

38. Správny súd po vykonaní súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia žalovaného a prvostupňového správneho orgánu nezistil porušenie zákona, práv a právom chránených záujmov, na základe ktorých by bolo možné vyhovieť žalobnému petitu, a preto žalobu ako nedôvodnú zamietol (§ 190 SSP).

39. O trovách konania správny súd rozhodol podľa § 175 ods. 1 SSP tak, že podľa § 167 ods. 1 nepriznal žalobcom právo na náhradu trov konania z dôvodu ich neúspechu v konaní. Žalovanému orgánu verejnej správy správny súd právo na náhradu trov konania nepriznal, nakoľko to nemožno spravodlivo požadovať (§ 168 SSP). Ďalšiemu účastníkovi konania správny súd voči neúspešným žalobcom nepriznal náhradu trov konania podľa § 169 SSP., pretože mu neuložil žiadnu takú povinnosť v súvislosti s ktorou by mu vznikli trovy a zároveň nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by mu mali byť voči žalobcom priznané iné trovy.

40. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom správneho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú môže podať účastník konania, ak bolo rozhodnuté v jeho neprospech (§ 442 ods. 1 SSP).

Kasačná sťažnosť musí by podaná v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia Správneho súdu v Banskej Bystrici oprávnenému subjektu (§ 443 ods. 1 SSP).

Kasačná sťažnosť sa podáva na správnom súde, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal (§ 444 ods. 1 SSP).

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,

- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený vyššie pod písm. g) až i) sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred správnym súdom.

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť:

- a) označenie napadnutého rozhodnutia, b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"), d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti. Sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom (§ 449 ods. 1 SSP).

Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosti podľa ods. 1 neplatia, ak má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná, alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 449 ods. 2 písm. a) SSP).

Kasačnú sťažnosť je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.